

Plaats en datum bespreking
Waalwijk, 13 april 2017

Referentienummer *Kenmerk*
GWSW-RIB10

Aanwezig

Hans van Keeken
Sjaak Verkerk
Luis Guzman Padron
Sjaak Verhoog
Sebastiaan Kieft
Marinus Vonhof
Hendrik Kingma
Jakob Louw
Leo Bloedjes
Alex van Brunshot
Matthé van Koetsveld
Eric Oosterom

Kragten
Antea Group
VanderValk+DeGroot
VanderValk+DeGroot
M.J. Oomen
Sweco
Riodesk
Almere, GvAg
Almere
Moons Ingenieurs
CIM Architects
Stichting RIONED, voorzitter

Afwezig

Toine Vermunt
Auke de Witte
Ralf Melssen
Frank Jan Uittenboogaart
Tim Leber
Mariska van de Bovenkamp
Henri van den Akker
Kees de Vries

M.J. Oomen
Zaanstad
Nijmegen
DG Groep / GISIB
Koks
Van der Valk+DeGroot
Van den Akker Cleaning & Inspection services
Van der Velden

2. Mededelingen

Na een kort welkom bespreken we het verslag van vorige vergadering (zonder opmerkingen) en de actiepunten, die allemaal zijn uitgevoerd.

Eric geeft toelichting op de recent door het bestuur van Stichting RIONED vastgestelde document "Procedures en organisatie voor beheer en ontwikkeling GWSW". De werkgroep RIB zal voortaan vanuit die context werken.

Eric en Leo lichten toe dat de eerste stappen gezet zijn om te komen tot internationale normering rioolreiniging. Op 19 april zal hierover in de Nederlandse normcommissie gesproken worden, en op 20 april gaan Leo en Eric naar Duitsland voor overleg met DWA en enkele Duitse vertegenwoordigers van DWA Arbeitsgruppe en CEN/TC165/WG22. Ook Vlaanderen en Oostenrijk zijn geïnteresseerd in het Nederlandse initiatief.

Eric meldt dat KIWA en VA werken aan actualisatie van BRL K10014 en K10015. RIONED is uitgenodigd inbreng te leveren over hoe toepassing van het RibX onderdeel kan zijn van de in de BRLs gestandaardiseerde werkprocessen.

3. Stand van zaken rond GWSW-RIB 1.3.1

De werkgroep bespreekt daarna de actuele stand van zaken en hun eigen ervaringen met

- > het GWSW-RIB 1.3.1 en het GWSW.RibX bij rioolinspectie, rioolreiniging en kolken;
- > de GWSW server (<http://data.gsw.nl>) en de ontsluiting van de RIB-details daar;
- > de RibX validator (<http://www.rioned.name> en API);
- > de RibX conversietool (kosteloos beschikbaar via RIONED als onderdeel van Moons Toolbox);
- > de RibX voorbeeldbestanden, verschildtabel en XSD (downloads op www.riool.net/ribx).

Over het algemeen is er tevredenheid over de tools en kunnen gebruikers er goed mee uit de voeten. Er zijn enkele aandachts- en verbeterpunten:

- De server was afgelopen tijd soms traag in de ervaringen van enkele bedrijven. Zij vragen RIONED zorg te dragen voor voldoende performance. RIONED geeft aan recent aanpassingen te hebben gedaan, die de snelheid en stabiliteit verhoogd hebben. RIONED blijft monitoren en zal zorgen dat ook bij toekomstig intensief gebruik snelheid en stabiliteit (ruim) voldoende blijft.
- Validator: Almere constateert dat er geen check is op de aanwezigheid van hellinghoekmetingen bij inspectiebestanden. Marinus reageert dat dit de overgangsfase betreft en dat hellinghoekmetingen niet verplicht zijn. Almere en anderen zullen dit dus met lokale checks moeten doen, en vooraf via contracteisen en in het startbestand zaken specificeren, zodat er op die manier via de validator wel op gecheckt kan worden.
- Hoe is het mogelijk een verschilanalyse te maken tussen heen- en terugbestand? De validator biedt een bestanduitwisselplatform, maar als partijen dat niet gebruiken, hoe kan de validator dan het resultatenbestand toetsen ten opzichte van het startbestand?
 - *Standpunt d.d. 20170513: De positie van Stichting RIONED is dat dit voornamelijk op applicatie-niveau geregeld dient te worden. Dit is soms (vaak?) al binnen beheersystemen opgelost, daar wordt lokaal de verschilanalyse tussen heen- en teruglevering uitgevoerd.*
- De validator hanteert als minimale “jaar van aanleg” 1900, terwijl er ook riolen zijn die ouder zijn. Dan wordt dus ten onrechte een foutmelding gegeven. De ondergrens moet op 1800 of wellicht zelf 0 gezet worden.

4. Wijzigingsvoorstellen GWSW-RIB en GWSW.RibX

De werkgroep bespreekt de wijzigingsvoorstellen die komen vanuit de werkgroep, het GWSW-projectteam en vanuit gebruikers die dit bij GWSW gemeld hebben. In het document *Wijzigingsvoorstellen op GWSW-RIB, op advies van de GWSW-RIB werkgroep, ter consultatie tot 17 mei 2017* [<https://www.riool.net/documents/20182/304398/20170418+Voorstel+wijzigingen+op+GWSW-RIB+v1.3.docx/2490e8ec-6ba7-4f6d-8456-779dbc40c66f>] staan alle wijzigingsvoorstellen, het pre-advies van het GWSW-projectteam en de keuze van de werkgroep GWSW-RIB. Deze wijzigingsvoorstellen zullen aansluitend ter visie worden gelegd tot medio mei via www.riool.net/gwsw. Na verwerking van het ontvangen commentaar zullen de wijzigingsvoorstellen voor formele vaststelling worden voorgelegd aan het Centraal Collega van Deskundigen, die een marginale toets doet en met name de procedurele kant beoordeelt. Tot slot zullen de wijzigingsvoorstellen in het GWSW, het RibX, het RibX beschrijvende document en de daarop gebaseerde tools (XSD, conversietool) verwerkt worden. Dat zal in twee delen gebeuren: alles wat impact heeft op RibX-applicaties zal geparkeerd worden tot eind 2017 (lopende implementaties zullen daardoor niet beïnvloed worden). Alleen cruciale knelpunten zullen wel eind juni 2017 doorgevoerd worden, evenals toelichtingen en verduidelijkingen.

5. Verzoek Almere: toetsen RibX op toepassing bij drainage en revisies

De werkgroep bespreekt de verzoeken van Almere om (1) in een praktijktoets te onderzoeken in hoeverre het huidige GWSW-RIB en het daarvan afgeleide RibX voldoen voor de gegevensbehoefte bij het onderhoud aan drainage, en (2) te onderzoeken in hoeverre het RibX voldoet voor de gegevensbehoefte voor het uitwisselen van revisiegegevens tussen aannemers en gemeenten. Hierbij speelt ook een verkenning van RIONED samen met de landelijke werkgroep NLCS om GWSW en NLCS op elkaar af te stemmen en voor het NLCS een linked data uitbreiding ten behoeve van de rioleringskenmerken te maken.

De toetsen moeten leiden tot rapportages waarin zo nodig voorstellen staan voor uitbreiding van het GWSW-RIB en RibX om deze toepassingen te faciliteren. De werkgroep concludeert dat het gevoelig ligt om – lopende de invoering en implementatie van het RibX – alweer te gaan werken aan inhoudelijke uitbreidingen. Tegelijk is de vraag inhoudelijk interessant en wordt met belangstelling gevolgd hoe Almere deze zaken verder gaat verkennen in samenspraak met RIONED.

6. Stand van zaken invoering GWSW.RibX

In de werkgroep werd besproken wat de stand van zaken is van implementatie van het RibX voor de drie toepassingen rioolinspectie, rioolreiniging en kolken in de applicaties die bij gemeenten en aannemers in gebruik zijn. RIONED wil in juni een inventarisatie houden op basis van opgave door bedrijven zelf. Die inventarisatie zal via de RIONED website gepubliceerd worden.

De vervolgstap in najaar 2017 zal zijn dat conformiteitstoetsen worden uitgevoerd op de beschikbare software, zodat getoetst kan worden of het RibX voor de drie toepassingen eenduidig en strak geïmplementeerd is. Ook die resultaten zullen door RIONED gepubliceerd worden. De werkgroep zal in het najaar over deze conformiteitstoetsen geïnformeerd worden.

De vervolgvragen in hoeverre aannemers het RibX kunnen leveren of conform het RibX kunnen werken, zal ook door RIONED geïnventariseerd en mogelijk gepubliceerd worden om gemeenten duidelijk te maken wie klaar is en wie nog stappen moet maken.

Op verzoek van RIONED maakt Caroline Moons een inventarisatie van RibX gerelateerde contracten – wat je minimaal moet, en wat je in meer detail kunt vastleggen in bestekken en contracten voor het gebruik van RibX bij de drie genoemde toepassingen. De inventarisatie zal in juni in concept gepubliceerd worden. De werkgroep zal daaraan voorafgaand worden uitgenodigd de notitie te commentariëren.

Eric licht toe welke communicatie-activiteiten RIONED inmiddels gedaan heeft om het RibX als opvolger van SUF-RIB te promoten: RibX brochure (met een toelichtende brief aan alle gemeenten gezonden), informatie via de website www.riool.net/ribx, de Kennisdag Digitaal stedelijk waterbeheer (10 januari 2017), maken van een informatieve animatie, monitoring tenders en reageren naar opdrachtgevers met verbetertips, presentaties geven in regio's, nieuwsbrieven (RIONEDnieuws en Nieuwsbrief Gegevensbeheer).

Daar zullen in ieder geval nog bij komen: enkele artikelen over toepassing van RibX in vakbladen, een minicursus over invoering en gebruik van RibX op 28 september 2017, en een RibX workshop op 9 mei en navolgende proeftuin om invoering en gebruik van RibX bij gemeenten te ondersteunen.

RIONED vraagt zowel aannemers als applicatieleveranciers op via hun eigen kanalen (websites, publicaties, klantcontacten) ook goede informatie te verstrekken en elkaar op die manier te versterken om de noodzaak én de kansen bij de overgang naar RibX duidelijk te maken. Voor basisinformatie kan altijd verwezen worden naar www.riool.net/ribx.

Marinus beschrijft kort nog de inrichting van de GWSW-server, naast de reeds bestaande RibX-validator. De GWSW-server is het centrale punt waar de GWSW-ontologie via linked data / web-services benaderbaar en bevragebaar is. Het model is te zien via <http://data.gsw.nl>. Bevragen van het model en erop gebaseerde datasets kan met querytaal SPARQL via <http://sparql.gsw.nl>. Notities over het raadplegen en via SPARQL benaderen van het model staan op <http://www.riool.net/gsw>.

Marinus licht ook kort het generieke uitwisselformaat OroX toe. Het OroX is een specificatie van het RDF/OWL, de universele webtaal voor linked data. Meer over het OroX: www.riool.net/orox.

Rondvraag en sluiting

Eric dankt Moons voor de gastvrijheid.

De volgende vergadering van de werkgroep GWSW-Rib zal in het najaar van 2017 plaatsvinden (evaluatie GWSW 1.3.2 en bespreking wijzigingsvoorstellen voor GWSW 1.4).